

Flest arbeiðsleys :

Yngri kvinnur og eldri menn

Í aldursbólkinum millum 25 og 34 ár eru tað serliga kvinnurnar, sum ganga arbeiðsleysar. Hinvegin eru flestu teirra millum 55 og 66 menn, sum eru arbeiðsleysir

Av teimum 2460 fólkunum, sum beint fyri jól fingu útgjald frá Arbeiðsloysstryggingini, vóru at kalla eins nógv kvinnur sum menn. Væl at merkja, tá vit taka allar aldursbólkar undir einum. Men fara vit at byta tey arbeiðsleysu upp í aldursbólkar, sum Hagstovan hevur gjørt fyr okkum sæst, at rættiliga stórum munur er í kynsbýnum. Í aldursbólkinum 25 til 34 ár, eru nógv flestar kvinnur millum tey fulltíðararbeiðsleysu, men tá vit koma til aldursbólkin 55 til 66 ár, eru nógv fleiri menn enn kvinnur, sum eru arbeiðsleysir.

Færri arbeiðsleys

Annars er talið á teimum arbeiðsleysu rættiliga nógv minkað seinasta árið. Talið á fulltíðararbeiðsleysu, uttan tey á fiskavirkjum, var í desember 2460 í mun til 3998 eitt ár frammanundan.

Talið á teimum, sum arbeiða á fiskavirkjum, og

sum fáa iskoytisstuðul, er eitt sindur størri nú enn tað var fyrri einum árið síðani. Í dag eru tey 1132 í mun til 948 fyrri einum ári síðani.

Nakrar bygdir ringast fyr

Arbeiðsloysið er størri í ávisum landspørtum og bygdom enn aðrastaðni.

Ringast fyr er Funningur. Har liggur arbeiðsloysið um 37 prosent. Í hesum endanum liggja eisini Sunds- og Nólsoyar Kommuna við ávíkavist 33 og 29 prosent arbeiðsloysi.

Í teimum ymsku økjum av landinum er arbeiðsloysið í lóttuni soleðis: Klaksvíkarøkið 13 prosent, Norðoyar annars 12 prosent. Norðari partur av Eysturoynni er munandi verri fyrri enn syðri. Í norðari parti er arbeiðsloysið 24 prosent og í syðra 16 prosent.

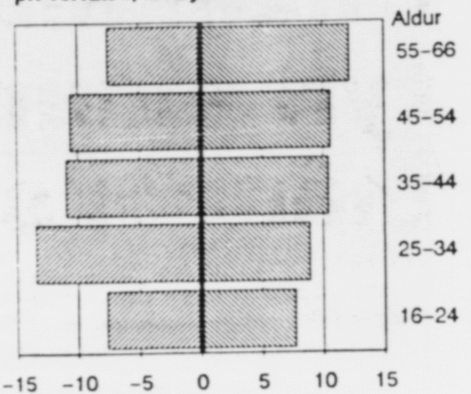
Í Havn og á Argjum er arbeiðsloysið níggju prosent, men í Streymoyinni annars

er tað 15 prosent. Vágoyggj in liggur uppi á 17 prosentum. Tað ger Suðuroyggj eisini, og á Sandoyinni er arbeiðsloysið 18 prosent.

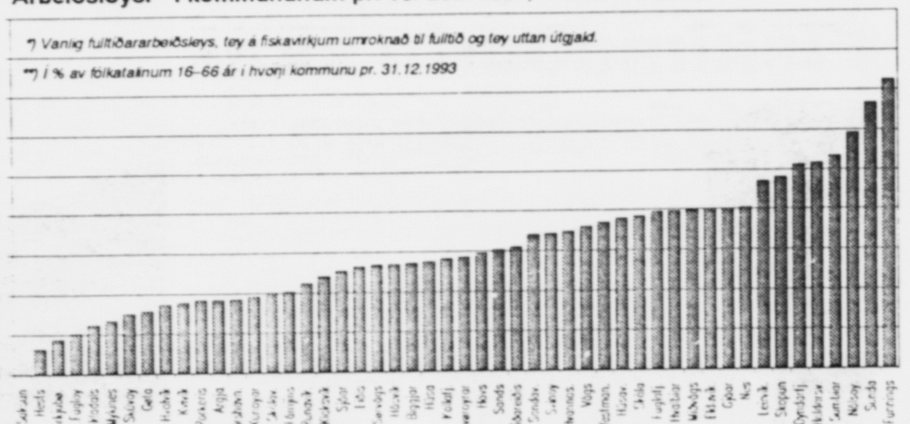
tór.

Aldurs- og kynsbýtið á arbeiðsleysum. Kvinnur vinstrumegin. Mynd: Hagstovan.

Fulltíðararbeiðsleys við útgjaldi, pr. 16.12.94, %-byti

Arbeiðsloysi* í kommununum pr. 16. des. 1994, í % av fólkatáli**

VISTI TÚ HETTA – um koyring og rúsdrekka?

VISTI TÚ:

- at tá ið talan er um «promille», verður meint við hvussu nógv alkohol er í blóðinum?
- at tá ið talan er um «alkoholprosent», verður meint við nøgdina av reinum alkoholi í rúsdrekkunum? (t.d. 42% alkohol, restin vatn og smakkievi)
- at verður tú tikin at koyra bil við 0,8 til 1,2 promille av alkoholi í blóðinum, missir tú koyrikortið og fært bót? (promillukoyring)
- at verður tú tikin at koyra bil við 1,2 promille av alkoholi í blóðinum, missir tú koyrikortið, fært bót og skalt inn at sita? (rúsdrekkakoyring)
- at koyrir tú bil og kemur tær í óhapp, kanst tú fáa revsing, hevur tú bert litla nøgd av alkoholi í blóðinum?
- at livurin, ið altið arbeiðir við somu ferð, niðurbýtur alkoholið, sum er komið inn í kroppin?
- at livurin hjá miðalfólki (70 kg) megnar at beina fyrri uml. 7 g av alkoholi um tíman?
- at livurin hjá fólki í miðal megnar at minka um alkoholinnihaldið í kroppinum við 0,15 promille um tíman? (Hetta kann tó vera sera ymskt millum fólk, úr 0,1 til 0,25 promille)
- at tað tekur 1 1/2 tíma at beina fyrri alkoholinnihaldinum í einum føroyskum «litlum», sum inniheldur uml. 10 g av alkoholi?
- at ein føroyskur «litil» er uml. 25 ml av snapsi – ein flaska av t.d. «Veðri»/«Silvur», – ella eitt glas av vini?
- at tú verður bert edrúur av at lata tíðina ganga og biða, meðan livurin ger arbeiði sitt?
- at tú verður ikki skjótari edrúur av at renna, fara í sauna ella brúsubað, drekka nógv kaffi, tiansheldur bert við at fáa sær ein blund?

- at litil og lætt fólk verða lættari ávirkað av rúsdrekka enn stór og tung fólk, hóast sama nøgd verður drukkin. Hetta tí at alkoholinnehaldið verður størri í mun til kroppin.
- at konufólk verða lættari ávirkað av rúsdrekka enn mannfólk, hóast tey vita tað sama. Orsøkin er, at konufólk hava meiri feitt í kroppinum enn mannfólk og alkohol loysist ikki so væl upp í fiti?
- at alkoholpromillan í blóðinum hjá einum, sum drekkur niður í tóman maga, verður størri, enn tann hjá einum, sum drekkur og hevur etið ella samstundis etur, hóast sama nøgd verður drukkin?
- at alkohol minkar um evnini at siggja í náttarmyrkri?
- at alkohol minkar um evnini at siggja til síðurnar?
- at alkohol minkar um evnini at reagera skjótt, t.d. at bremsa?
- at alkohol ger, at fólk fáa trupulleikar av at skilja millum grønt og reytt?
- at sambært kanning hava 17% av føroyingum onkuntíð koyrt bil ávirkað av rúsdrekka? (Sama kanning í Finnlandi, Noregi og Svøríki gav úrslitið 6-7%)
- at meginparturin av teimum álvarslegu ferðsluvánlukunum eru orsakaðar av rúsdrekka?
- at meginparturin av teimum, sum verða handtikin fyrri at koyra ávirkað av rúsdrekka, verða tikin um næturnar í vikuskiftinum?

KELDUR:

H. D. Joensen: «Rúseitur, turvelvandi drægg» 1987
Jørgen Green: «Hvad ved vi om alkohol?» 1992
Føroya Læting: «Ferðslulóg» 1988
Kanning hjá Narkotika- og Rúsdrekkaráðnum

Ráðið fyrri Ferðslutrygd